

NWIB JAARVERSLAG 2015

**Nederlands Interuniversitair Kunsthistorisch Instituut in
Florence (NIKI)**

ISTITUTO
UNIVERSITARIO
OLANDESE
DI STORIA
DELL'ARTE
FIRENZE

Inhoudsopgave

1.	Terugblik vanuit missie en beleid	3
2.	Activiteiten	3
a.	Onderwijs	3
b.	Onderzoek	4
c.	Studenten en bursalen.....	5
d.	Wetenschapsgebieden.....	5
e.	Promotie en voorlichting.....	5
f.	Samenwerking	6
g.	Valorisatie / maatschappelijke impact.....	6
3.	Middelen	7
a.	Personeel	7
b.	Huisvesting en ICT	7
c.	Bibliotheek	8
d.	Communicatie.....	8
e.	Financiën	9
4.	Klantanalyse en waardering	9
a.	Waardering.....	9
b.	Gebruik van producten en diensten	9
c.	Tijdsbesteding.....	10
	Bijlage 1 Onderwijsproductie.....	11
	Bijlage 2 Wetenschappelijke productie.....	12
	Bijlage 3 Valorisatie activiteiten.....	14
	Bijlage 4 Studenten en bursalen	15
	Bijlage 5 Samenwerking	16
	Bijlage 6 Overzicht personeel	18
	Bijlage 7 Financiële verantwoording.....	19
	Bijlage 8 Wetenschappelijke Adviesraad.....	21

1. Terugblik vanuit missie en beleid

Meer dan voorheen stond dit jaar in het teken van de uitvoering van door het instituut opgezet onderzoek. De beoogde publicaties betreffen zowel specialistische studies als op een breed publiek gerichte tentoonstellingscatalogi. Naast goed bezochte publieksgerichte evenementen, zoals door het instituut georganiseerde en gefaciliteerde symposia, trok ook dit jaar de bijzondere expertise van de wetenschappelijke staf de aandacht van de media.

Overeenkomstig het beleid is gestreefd naar het optimaliseren van de dienstverlening aan de bestaande partners waarbij de primaire doelgroep gevormd wordt door studenten en onderzoekers van de opleidingen Kunstgeschiedenis en Kunst- en cultuurwetenschappen. Naast het faciliteren van onderwijs en onderzoek, verzorgde de staf van het NIKI onderwijs, symposia en publicaties. Om de zichtbaarheid van het NIKI binnen de UU te vergroten zijn op suggestie van het CvB en in overleg met de WAR, de mogelijkheden verkend om door middel van een eigen onderzoeksproject aan te kunnen sluiten bij een internationaal samenwerkingsproject van het Utrechtse Descartes Centre voor Wetenschapsgeschiedenis en Wetenschapsfilosofie. Gezien het belang van de derde geldstroom voor het kunnen bevorderen van onderzoek, het organiseren van internationale symposia en bekostigen van publicaties, is opnieuw veel tijd besteed aan relatiebeheer en de uitbreiding van relaties. Ook dit jaar was de collegevoorzitter van de UU aanwezig bij de jaarlijks door het NIKI in Florence georganiseerde *fundraiser* waarbij de wetenschappelijke staf de sponsors van onderzoek en publicaties inlicht over de behaalde resultaten, lopende en geplande projecten. Mede dankzij het in stand houden van beurzen voor zowel Nederlandse als buitenlandse promovendi of postdocs, de aanwezigheid van een 'scholar-in-residence' en de eigen onderwijs- en publieksgerichte activiteiten, blijft het NIKI een ideale ontmoetingsplek voor studenten, jonge onderzoekers en gevestigde wetenschappers. Dankzij de inzet van de NIKI-ambassadeurs is de student in Nederland goed voorzien van informatie over het Instituut en de geplande activiteiten.

2. Activiteiten

a. Onderwijs

Tabel 2.1 Onderwijsactiviteiten in verslagjaar

	aantal cursussen	aantal studenten	duur (in dagen)	toegekend ECTS	% alfa	% beta	% gamma
Bachelor	14	160	149	106			
Excellent / honors	1	12	10	5			
Master	5	44	52	42			
PhD							
Postacademisch							
Overig	2	18	8	10			
TOTALEN	22	234	219	163			

Voor de complete lijst van de betreffende activiteiten zie bijlage 1.

Dankzij de belangstelling onder studenten van de deelnemende universiteiten voor deelname aan het door de wetenschappelijke staf verzorgde onderwijs konden alle jaarlijks geplande cursussen plaatshebben. Een obstakel bij de mogelijke uitbreiding van eigen onderwijs wordt gevormd door de aanwezigheidsplicht bij werkgroepen in de bachelor- en masterfase en het feit dat het jaarrooster per deelnemende universiteit verschilt.

De kwaliteitszorg van onderwijs dat onderdeel uitmaakt van een opleiding van een deelnemende instelling valt onder de reguliere kwaliteitszorg van deze instelling. Voor onderwijs dat op eigen initiatief door het NIKI wordt georganiseerd en dat niet is opgenomen in een curriculum bij een deelnemende instelling is in afstemming met de overige NWIB's een gezamenlijke kwaliteitszorg-procedure ontwikkeld.

Tabel 2.2 Onderwijsactiviteiten voorgaande jaren

	aantal cursussen	aantal studenten	duur (in dagen)	toegekend ECTS	% alfa	% beta	% gamma
2014	21	229	189	137			
2013	17	205	175	113			

b. Onderzoek

Tabel 2.3 Onderzoek

Aantallen	2015	2014	2013
Promotieonderzoeken (verdedigd)			
- eigen staf (co)promotor	2	4	4
- deelnemende universiteiten	1		
Promotieonderzoeken (begeleiding)			
- eigen staf (co)promotor	2	4	4
- deelnemende universiteiten	5	9	18
Expedities en/of (veldwerk)projecten			1
Wetenschappelijke bijeenkomsten	6	13	18
Wetenschappelijke publicaties staf	7	6	4
Wetenschappelijke presentaties staf	9	8	12

Tabel 2.4 Top 5 wetenschappelijke bijeenkomsten (door het instituut georganiseerd/gefaciliteerd)

Naam	Aard bijeenkomst	Aantal bezoekers	Bijzonderheid
"Piero di Cosimo: Painter of Faith and Fable"	Internationaal symposium	60	i.s.m. New York University
"Exploring Early Modern Dress: The Merits and Challenges of Diverse Sources"	Internationaal symposium	30	i.s.m. King's College, Londen
"Caravaggio and Northern European Painting"	Internationaal symposium	110	i.s.m. het Departement voor Geschiedenis en Kunstgeschiedenis, Universiteit Utrecht

Voor de complete lijst van de betreffende activiteiten zie bijlage 2.

Met steun van de Stichting Vrienden van het Kunsthistorisch Instituut in Florence verscheen een aan Sandro Botticelli gewijde congresbundel in de reeks NIKI-publicaties en kon onderzoek worden voortgezet ten behoeve van een geannoteerde bronuitgave (Engelstalig) van een voor de kunstgeschiedenis belangrijke primaire bron, te weten de zogenaamde Codex dell'Anonimo Magliabechiano (1536-1546). Ook deze uitgave zal verschijnen in de reeks NIKI-publicaties. Een projectvoorstel dat in 2013 de belangstelling van de directeur en de vriendenstichting had gewekt bleek niet uitvoerbaar te zijn. De doelstelling om

internationale symposia te organiseren, te faciliteren en er medewerking aan te verlenen is gehaald. Op uitnodiging van nationale en internationale musea is door de staf onderzoek verricht ten behoeve van tentoonstellingen en bijbehorende catalogi.

c. Studenten en bursalen

Tabel 2.5 Studenten en bursalen

	2015	2014	2013
Begeleide scripties (BA, MA, RMA)	5	9	4
Studiebeurzen (aantal personen)	10	13	16
Studiebeurzen (totaal aantal weken)	65	91	117
Stagebemiddelingen land van vestiging	0	0	0
Stagiaires bij het instituut: NL + NWIB-land	2	2	3
Overige faciliteiten			

Voor de complete lijst van de betreffende activiteiten zie bijlage 4.

Vanwege een afname van aangevraagde studiebeurzen is meer aandacht besteed aan de promotie van de eigen beursmogelijkheden. Sinds 2014 biedt het Instituut stages aan uitsluitend op MA-niveau (Gerson-project i.s.m. het RKD & Patrician Patronage Project i.s.m. de RUG).

d. Wetenschapsgebieden

Tabel 2.6 Inzet naar wetenschapsgebied

Wetenschapsgebied	2015	2014	2013
Archeologie	0	1	0
Kunstgeschiedenis	84	81	96
Taal, cultuur en geschiedenis van het land van vestiging	0	0	0
Taal, cultuur en geschiedenis van Nederland	0	0	0
Geesteswetenschappen overig	4	5	3
Andere wetenschapsgebieden, te weten:	12	13	1
TU Delft (bouwkunde)			
Totaal		100%	100%
			100%

e. Promotie en voorlichting

De door de directeur onder studenten en onderzoekers van de deelnemende universiteiten en de TU Delft en OU geworven NIKI-ambassadeurs zetten zich in op het gebied van informatievoorziening richting faculteitsbestuur, webmasters, onderwijscoördinatoren, studieadviseurs, docenten, studenten en onderzoekers. Hiertoe maken de NIKI-ambassadeurs gebruik van de social media; verzorgen zij presentaties zowel tijdens kunsthistorische studiedagen als tijdens universitaire voorlichtingsdagen, verspreiden zij promotiemateriaal (flyers, brochures, posters, affiches, etc.), maken zij afspraken met bovengenoemde personen en koppelen zij relevante praktische informatie op het gebied van onderwijs (ontwikkelingen, knelpunten) terug naar het NIKI.

Ter vergroting van de zichtbaarheid van het Instituut in Nederland verleende de directeur ook dit jaar zijn medewerking aan diverse interviews voor radio, televisie en de geschreven pers.

De aanwezigheid van de staf bij studentenbeurzen in Italië en bij promotie- en voorlichtingsactiviteiten behoort niet tot de doelstellingen en opdracht van het NIKI.

f. Samenwerking

De samenwerking met universitaire partners en museale instellingen is gericht op het gezamenlijk ontplooiën van activiteiten op het gebied van onderwijs en onderzoek. Het aldus vergroten van de zichtbaarheid van het NIKI in Nederland en daarbuiten bevordert de toename van het gebruik van de faciliteiten die het instituut te bieden heeft.

g. Valorisatie / maatschappelijke impact

Tabel 2.8 Valorisatie

Aantallen	2015	2014	2013
Bijeenkomsten voor algemeen publiek	2	6	2
Publicaties gericht op een algemeen publiek	1		
Presentaties door stafleden gericht op een algemeen publiek	6	5	27
Mediaoptredens Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein	NTR "Het Klokhuis"; Trouw; De Volkskrant; NPO Radio 1; NOS Nieuws; Fontys Denk Groter Debat Omroep Brabant (tv); VNK Bulletin kunsthistorici (en bij naam genoemd in Metro en NRC Handelsblad)	Elsevier; De Volkskrant; KRO Brandpunt; Live Science; De Telegraaf; NRT Radio 5; Radio 1 België; Babel; La Repubblica; La Nazione.	NRC Handelsblad; Algemeen Dagblad; De Volkskrant; Trouw (2x); De Gelderlander; PZC; 7 Days Weekblad voor jongeren; Reformatorisch Dagblad; La Nazione; Know How. Populair wetenschappelijk maandblad; kM Materiaaltechnisch vakblad over kunst en vormgeving; CJP Home Blog; "Met het Oog op Morgen" (Radio 1); "Cappuccino" (Radio 2); AVRO Kunstuur (televisie); RTL Nieuws (televisie); EenVandaag (TROS/AVRO- televisie).
Bijeenkomsten van bestuurders, beleidsmakers, politici, etc.			

De door de staf ontwikkelde expertise geniet de belangstelling van de Nederlandse media en musea. Op deze manier worden de resultaten van het eigen onderzoek middels interviews met de geschreven en gesproken pers en publicaties in de vorm van tentoonstellingscatalogi en voordrachten toegankelijk gemaakt voor een breed publiek.

3. Middelen

a. Personeel

Tabel 3.1 Personele bezetting

	aantal fte			lokaal / gedetacheerd
	2015	2014	2013	
Directie en management				
directeur (wp of obp)	1,0 wp*	1,0 wp	1,0 wp	gedetacheerd
overig management				
Wetenschappelijke staf				
onderzoekformatie	0,4 wp	0,4 wp	0,4 wp	gedetacheerd
onderwijsformatie	0,2 wp	0,2 wp	0,2 wp	
Fellows / gastdocenten / gastonderzoekers				
onderzoekformatie				
onderwijsformatie				
Stagiairs				
onderzoeksformatie	0,4	0,4	1,0	
onderwijsformatie				
Bibliotheek	0,4 wp 0,5 obp	0,4 wp 0,5 obp	0,4 wp 0,5 obp	gedetacheerd lokaal
Niet-wetenschappelijke staf				
communicatie				
secretariat	1,0 obp	1,0 obp	1,0 obp	gedetacheerd
financieel beheer				
gebouwgebonden functies				
diverse ondersteuning				
Totalen	2,0 wp 1,5 obp	2,0 wp 1,5 obp	2,0 wp 1,5 obp	

*De directeur heeft dit jaar meer tijd besteed aan onderzoek

b. Huisvesting en ICT

Tabel 3.2 Bezettingsgraad gastenverblijven

Totale gastenkamer- capaciteit (= aantal kamers x 322 per jaar)	Aantal overnachtingen		Bezettingsgraad*) uitgedrukt in % (= aantal overnachtingen / totale aantal overnachtingen x 100)
	Betaald	Onbetaald	
aantal slaapplekken x 322	2382	879	
12 x 322 = 3864	2612		68 %

*) De kamerbezetting is berekend op basis van 322 dagen (het Instituut is jaarlijks in totaal 6 weken gesloten). Verder dient te worden opgemerkt dat het Instituut beschikt over meerpersoonskamers die niet altijd door meer dan één gast gebruikt kunnen worden.

Teneinde grotere groepen gebruikers van het Instituut snellere toegang tot internet te verschaffen is een nieuw contract met de provider gesloten. Tevens werd het WIFI-netwerk integraal vernieuwd en werden nieuwe access-points toegevoegd. In december 2014 werd na aanhoudende technische problemen de NIKI-website overgebracht naar een nieuw content managementsysteem (voorheen TYPO3, thans WordPress). De inhoud en het systeem zijn nu beter op elkaar afgestemd. De nieuwe site is geschikt om op PC, tablet én

smartphone te bekijken. Tevens wordt door een aantrekkelijke vormgeving beter gebruik gemaakt van beeldmateriaal.

c. Bibliotheek

In overeenstemming met de behoeften van de studenten en onderzoekers is de bibliotheek uitgebreid met nieuwe titels die nauw aansluiten bij het hoogwaardige wetenschappelijke profiel van het Instituut. De dienstverlening betrof voornamelijk het ter beschikking stellen van boeken en tijdschriften alsook het verschaffen van toegang tot de wetenschappelijke databases die het Instituut samen met het IRIS-consortium en de Universiteitsbibliotheek Utrecht in beheer heeft. De digitale databases zijn: de IRIS-catalogus (boeken en tijdschriften), de catalogus van de fotoarchieven (nikipics.library.uu.nl), het *Corpus of Art Works sold in Italy 1800-1914* en de *Watermark Database of the Dutch University Institute for Art History*. De bibliotheekcatalogus is ondergebracht bij IRIS, een samenwerkingsverband van The Harvard University Center for Italian Renaissance Studies (Villa I Tatti), Bibliotheek van de Uffizi, Fondazione di Studi di Storia dell'Arte Roberto Longhi, Istituto Nazionale di Studi sul Rinascimento, Opificio delle Pietre Dure, Biblioteca Vinciana en het NIKI. De directe samenwerking met de Universiteitsbibliotheek Utrecht concretiseert onder meer zich in de ondersteuning bij documentverwerking.

De volgende ontwikkeling op het gebied van automatisering verdient aparte vermelding.

Sinds eind 2015 neemt het IRIS-consortium deel aan het *Art Discovery Project* dat is ondergebracht bij WorldCat (OCLC). Daardoor heeft de bibliotheekcollectie van het NIKI aan internationale zichtbaarheid gewonnen. Voor de deelname aan het project werd in 2014 subsidie verkregen bij de Samuel H. Kress Foundation, New York.

Tabel 3.3

	2015	2014	2013
Aantal boeken	59.553	58.905	57.901
Aantal tijdschriften	90/120	90/120	90/120
Aantal digitale bestanden	60	50	50
Aantal nieuw verworven titels			
- boeken	648	264	416
- tijdschriften	0	0	0
- digitale bestanden	10	10	10
Omvang collectie in lopende meters	1302	1294	1288
Aantal unieke bezoekers	200	195	190

d. Communicatie

NIKI ambassadeurs zijn ingezet om de communicatie met studenten bij de deelnemende instellingen te verstrekken. Dit werk goed. De NIKI ambassadeurs hebben een flyers voor het NIKI gemaakt.

Via het secretariaat van de NWIB koepel is er overleg met de directeuren van de andere instituten in het buitenland. De communicatie met de penvoerder (UU) verloopt goed via de ambtelijk beheerder bij de UU.

e. Financiën

Tabel 3.4 Financiële hoofdlijnen

	Begroting verslagjaar 2015	Realisatie verslagjaar 2015	Realisatie verslagjaar 2014
Baten	704	679	687
Lasten	700	668	652
Saldo	4	11	35

4. Klantanalyse en waardering

a. Waardering

Volgens de verschillende cursusevaluaties, ontwikkeld door het Bestuurssecretariaat van het Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis van de Universiteit Utrecht, de Onderwijscommissie van de Onderzoekschool Kunstgeschiedenis en de Summerschool van de Universiteit Utrecht, worden de door het Instituut georganiseerde onderwijsactiviteiten zeer positief beoordeeld. Dit oordeel geldt ook voor de unieke locatie en de meerwaarde van de door het Instituut aangeboden faciliteiten.

b. Gebruik van producten en diensten

Tabel 4.1 Gebruik producten en diensten

Aantallen afkomstig van	UVA	VU	LEI	RUG	UU	RU	Overige	Totalen	Bijzonderheden
1. Onderwijs									
gastdocenten	1		1	2	1	2	4	11	
cursisten	17	4	32	19	44	24	56	196	
studiereis	1		1	1	1	1	5	10	
overig									
2. Onderzoek									
gastonderzoekers				1	2	1	3	7	
promovendi	1		2		1		1	5	
expedities/veldwerkprojecten									
overig:									
3. Studenten									
begeleide scripties					5			2	
stagiaires			1	1			1	3	
overige faciliteiten									
4. Toegekende beurzen									
BA studenten	1			1			1	3	
Honours studenten									
(R) MA studenten				1				1	
PhD							6	6	

Postdoc

5. Huisvesting								
studenten	18	4	33	20	44	24	56	199
PhDs en postdocs							6	6
onderzoekers/docenten	5		3	3	5	4	35	55
overig							11	11
aantal overnachtingen								

6. Overige diensten								
cultureel								
contractonderwijs								
Bemiddeling in NWIB kader								
overig:								

c. Tijdsbesteding

Tijdsbesteding naar gebruiker

<i>Gebruiker</i>	2015 (%)	2014 (%)	2013 (%)
Universiteit Leiden	13	7	9
Universiteit Utrecht	20	28	21
Radboud Universiteit Nijmegen	10	9	9
Rijksuniversiteit Groningen	9	8	11
Universiteit van Amsterdam	9	9	8
Vrije Universiteit Amsterdam	2	3	3
Andere Nederlandse universiteiten (TU Delft)	1	1	2
Vlaamse universiteiten	1	1	0
Universiteiten land van vestiging	1	1	1
Andere buitenlandse universiteiten	16	15	20
Hogescholen	3	3	0
Niet WO / HBO gebruikers	15	15	17
	100%	100%	100%

Het instituut faciliteert onderwijs van andere disciplines dan alleen kunstgeschiedenis; de percentages zijn berekend op basis van het aantal gasten.

Bijlage 1 Onderwijsproductie

In onderstaand overzicht is voor het verslagjaar aangegeven:

- de naam van de onderwijsactiviteit (cursus, werkgroep, excursie, etc.)
- de instelling(en) die verantwoordelijk is / zijn voor het programma (dit kan ook het instituut zelf zijn)
- de primaire doelgroep (Ba, Honours/Excellent, Ma, RMA, PhD)
- de duur van de cursus of werkgroep in dagen
- het totaal aantal deelnemers
- toegekende EC (TS) (vermeld indien relevant of dit onderdeel uitmaakt van grotere cursus met meer EC)
- de discipline(s) waartoe de deelnemers kunnen worden gerekend
- het contractonderwijs dat het Instituut heeft aangeboden

Naam cursus	Instelling / instituut	Doelgroep	Aantal dagen	Aantal deelnemers	Aantal toegekende ECTS	Discipline(s)
Excursiewerkgroep	TUD	BA	10	12	5	architectuur
Excursiewerkgroep	RUG	BA	12	15	5	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	RU	BA	9	16	10	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	UU	BA	11	15	15	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	LEI	BA	9	16	5	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	UVA	BA	16	17	10	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	HU	BA	5	5	5	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	HU	BA	5	12	5	kunstgeschiedenis
Masterclass 'Kunst en humanisme in de Italiaanse Renaissance'	NIKI/KNIR	MA	8	11	6	kunstgeschiedenis
Interuniversitaire werkgroep 'Caravaggio'	NIKI	BA/MA	20	7	10	kunstgeschiedenis
Onderzoekswerkgroep	NIKI/KNIR	MA/PhD	6	10	5	kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	Vrije Academie	BA	3	10	5	kunst- en cultuurgeschiedenis
Werkgroep	UU	MA	6	12	15	architectuurgeschiedenis en monumentenzorg
Studiegroep Dante's Divina Commedia	UU	BA	5	8	5	
Utrecht Summer School	UU/NIKI	BA	14	19	5	kunstgeschiedenis
OWG 'Michelangelo'	UU / NIKI	BA/MA	12	12	5	kunstgeschiedenis
OWG 'Florence'	UU / NIKI	BA	19	7	7	kunstgeschiedenis

Bijlage 2 Wetenschappelijke productie

2.1. Promotieprojecten

Promovendus	Project	Instelling	Promotor(es)
Mw. Drs. S.J. van Dijk	Kleding in de vrouwenportretten van Leonardo da Vinci	LEI	Prof. Dr. W. Fock, Prof. Dr. G.J.J. van der Sman
Mw. Drs. E. Goudriaan	Florentijnse patriciërs als cultuurbemiddelaars		Prof. Dr. H.Th. van Veen, Prof. Dr. G.J.J. van der Sman
Dhr. Drs. P. Knolle	Noordnederlandse tekenacademies 1760-1820	LEI	Prof. Dr. G.J.J. van der Sman
Mw. Dr. V. d'Haene	Chiaroscuro Drawings in the Low Countries 1400-1600	LEI	Prof. Dr. G.J.J. van der Sman
Mw. Drs. M. Osnabrugge	Nederlandse kunst in Napels	UVA	Prof. Dr. E.J. Sluijter, Dr. A.R. de Koomen
Dhr. M. Jonker MA	De academisering van de kunst in Italië in de 16 ^{de} en 17 ^{de} eeuw	UVA	Prof. Dr. B. Kempers
Mw. Drs. B. Wierda	Het mecenaat van Bernardo Vecchietti	RUG	Prof. Dr. H.Th. van Veen
Mw. Drs. L. Overpelt	Het Florentijnse atelier van Vasari	Open Universiteit	Prof. J. Burke
Dhr. S. Rinaldi	Remigio Cantagallina e il suo ambiente. Disegno di paesaggio e disegni del territorio nella Toscana del XVII secolo	Scuola Normale Superiore, Pisa	Prof. L. Tomasi Tongiorgi
Dhr. J. Joustra MA	Ruimterepresentatie in de 15 ^{de} -eeuwse religieuze schilderkunst gerelateerd aan theologische concepten		Dr. S. Nethersole

2.2. Wetenschappelijke bijeenkomsten

Titel bijeenkomst	Verantw. instelling	Deelnemers (aantal)	Overig
"Piero di Cosimo: Painter of Faith and Fable" (internationaal symposium)	NIKI	60	
"Caravaggio and Northern European Painting" (internationaal symposium)	NIKI	110	
"Exploring Early Modern Dress: The Merits and Challenges of Diverse Sources (internationaal symposium)	King's College Londen	30	
"Medieval Charm: Illuminated Manuscripts for Royal, Aristocratic, and Ecclesiastical Patronage" (internationaal symposium)	International Studies Institute, Florence	50	Participatie door staf NIKI en accommodatie sprekers
Dr. V.M. Schmidt: "Giotto's <i>Navicella</i> . The greatest mosaic in the Latin world" (lezing)	NIKI	35	
Dr. D. Dow: "Bernardino Poccetti and the Art of Painting at the End of the Florentine Renaissance"	NIKI	20	
Dr. L. Tantardini: "New additions to Aurelio's graphic output: grotesque heads à la Leonardo" (lezing)	University of Cambridge	20	
Prof. Dr. K.A. Ottenheim: "Of Giants, Goths and Romans. The Quest for an Appropriate Past in Early Modern Europe" (lezing)	NIKI	40	

2.3. Wetenschappelijk publicaties en presentaties staf Instituut

Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein, "Dui suoi garzoni fano retrati". A New Reading of Fra Pietro da Novellara's Account of Leonardo da Vinci's Workshop Practices in Florence (1501)", *Raccolta Vinciana*, vol. 36, pp. 25-45.

Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein, "The Role of Life Drawing in Leonardo da Vinci's Milanese 'Workshop'", Annual Meeting of the Renaissance Society of America, Humboldt-Universität, Berlijn, 27 maart.

Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein, voorzitter sessie VI: "Le arti figurative tra linguaggio gotico e tipologie rinascimentali", Internationaal symposium *Antonello e la cultura del Rinascimento in Sicilia*, Università degli Studi di Messina, 24 oktober.

Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein, presentatie NIKI congresbundel *Around Antonello da Messina: Reintegrating Quattrocento Culture*, Monte di Pietà, Messina, 24 oktober.

Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein, "Leonardo da Vinci's studies van het misvormde gelaat", Symposium *Het Gelaat en de Medicus*, Nederlandse Vereniging voor Medische Geschiedenis en de Stichting Historia Medicinae, Domus Medica, Utrecht, 11 december.

Prof. Dr. G.J.J. van der Sman, I. Mariani, "Sandro Botticelli (1445-1510): Artist and Entrepreneur in Renaissance Florence", Florence 2015 (238 p.).

Prof. Dr. G.J.J. van der Sman, "I disegni di Gerrit van Honthorst", in: *Gherardo delle notti: quadri bizzarrissimi e cene allegre*, Florence 2015, pp. 103-119.

Prof. Dr. G.J.J. van der Sman, Three catalogue entries on works by Abraham Bloemaert and Gerrit van Honthorst in: *Gherardo delle notti: quadri bizzarrissimi e cene allegre*, Florence 2015, pp. 126-127, 198-199, 224-225.

Prof. Dr. G.J.J. van der Sman, "Un nuovo dipinto di Paulus Bor", *Gli Uffizi. Studi e ricerche. I pieghevoli* 58 (2015) (3 p.).

Prof. Dr. G.J.J. van der Sman, I. Mariani, "Introduction", in: G.J.J. van der Sman, I. Mariani (ed.), *Sandro Botticelli (1445-1510). Artist and entrepreneur in Renaissance Florence*, Florence 2015, pp. 7-10.

Prof. Dr. G.J.J. van der Sman, "Botticelli's life and career in the district of the Unicorn", in: G.J.J. van der Sman, I. Mariani (ed.), *Sandro Botticelli (1445-1510). Artist and entrepreneur in Renaissance Florence*, Florence 2015, pp. 183-201.

G.J.J. van der Sman, *La migration des artistes au temps du Caravage: dimension structurelle, assimilation culturelle*. Lezing op internationaal congres "Festival de l'histoire de l'art: La Matière de l'œuvre – Les Pays Bas", Fontainebleau, 29 mei 2015.

G.J.J. van der Sman, *The migration of Netherlandish artists and cultural exchange in early 17th-century Rome*. Lezing op internationaal congres "Intercultural encounters", Rome, KNIR, in samenwerking met University of Oslo, 9 oktober 2015.

G.J.J. van der Sman, *Caravaggio e i pittori del Nord*. Lezing op internationaal congres "Caravaggio e la Francia", Napels, Gallerie d'Italia – Palazzo Zevallos Stigliano, in samenwerking met Consulat général de France à Naples, 11 november 2015.

G.J.J. van der Sman, *Caravaggio and Northern European Painting*. Keynote lecture op internationaal congres "Caravaggio and Northern European Painting" (24th NIKI Symposium Italy and the Low Countries – Artistic relations), Utrecht, Museum Catharijneconvent, 30 november 2015, georganiseerd door Gert Jan van der Sman.

G.J.J. van der Sman, *Domenico Ghirlandaio*, lezing voor studenten en onderzoekers van de University of Edinburgh, Florence, NIKI, 8 december 2015.

Bijlage 3 Valorisatie activiteiten

Titel bijeenkomst	Verantw. Instelling	Deelnemers (aantal)	Overig
Tentoonstelling tekeningen en schilderijen van Addi Kubbinga (1929-2014)	Raadhuis De Paauw, Wassenaar	100	Op uitnodiging opende Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein de tentoonstelling met een toespraak
Voorlichting over werken in Italië	Deltion College	50	
Presentatie NIKI-publicatie (<i>Around Antonello da Messina. Reintegrating Quattrocento Culture</i> , Florence 2014)	Universiteit van Messina	80	Aandacht in de lokale media
Jaarlijkse NIKI <i>fundraiser</i>	NIKI	35	Met exclusief cultureel programma in Florence
European League of Institutes of the Arts (ELIA)	ELIA	40	Workshop "The Voice of Culture". Structured Dialogue between the European Commission and the Cultural Sector

Bijlage 4 Studenten en bursalen

studenten

Student	Instelling	Scriptie / stage	BA / MA	Titel project / activiteit
Mw. S. Roefs	RUG	scriptie	MA	"The Patronage of the Guicciardini in Florence and Rome during Medici-rule (1530-1670)"
Mw. K.A.J.M. Derks	RU	scriptie	BA	Het sublime in het werk van Michelangelo
Mw. E. Goudsmit	LEI	scriptie	BA	Tiepolo
Mw. L. Huits	VU	scriptie	BA	De 19 ^{de} -eeuwse roman Romola van George Eliot (brongebruik)
Mw. M. Visser	UU	scriptie	BA	Leonardo da Vinci
Mw. E. Driesprong	UVA	scriptie	BA	Schilderij van Josepe de Ribera i.v.m. onderzoek kopieën van Caravaggisten
Mw. C. Striolo	Università di Verona	scriptie	BA	Paolo Veronese
Mw. C. Vassaux	American University, Washington	scriptie	BA	Palazzo Vecchio
Mw. A. Struiksma	TUD	scriptie	BA	Akoestische oplossingen in Renaissance-kerken: de bouwtechnische herkomst van vorm en functie
Mw. M. Cornelis	UU	scriptie	MA	De waarderingsgeschiedenis van Hercules Segers
Mw. L. van ter Toolen	RUG	project	MA	Anonimo Magliabechiano
Mw. A. Gerritsen	RUG	stage	MA	Gerson-project
Mw. E.D. Landheer	LEI	stage/project	MA	De Patronage of the Guicciardini in Florence and Rome during Medici-rule (1530-1670)
Mw. Jerry Stolte	UU	scriptie	BA	Leonardo da Vinci
Mw. Mariella Lijesen	UU	scriptie	BA	Leonardo da Vinci
Mw. Gineke Cremers	UU	scriptie	BA	Leonardo da Vinci
Mw. Dominique van Oeijen	UU	scriptie	BA	Leonardo da Vinci
Mw. Syl Bet	UU	scriptie	BA	Leonardo da Vinci

Verstreckte studiebeurzen.

Student / onderzoeker	Instelling	BA / MA / RMA / PhD / postdoc	Titel project	Periode	Omvang beurs (in weken)
Mw. T. de Haan	RUG	BA	Florentijnse patriciërs als opdrachtgevers en verzamelaars	18/2-23/3	4
Dhr. A. van Deursen	LEI/TUD	BA	De dispositie van kamers in de Medici-villa's	1/7-26/8	8
Mw. A.E. Hofman	UVA	BA	De verbeelding van het recht in en op openbare gebouwen in de late Middeleeuwen in Italië	21/4-28/4	1
Mw. J.J. Dijkstra	RUG	MA	Opdrachtgevers van Florentijnse bannelingen in Rome 1530-1554	23/11-21/12	4
Dr. D. Dow	Kansas State University	PhD	"Bernardino Poccetti and the Art of Painting at the End of the Florentine Renaissance"	2/3-29/5	13
Mw. Dr. L. Tantardini	University of Cambridge	PhD	"Milanese <i>disegno</i> of the Cinquecento"	8/4-30/6	12

Dr. D. Zagoury	University of Cambridge	PhD	"Conceptions of imagination prevalent in Italy during the sixteenth century"	24/8-16/10	8
Mw. Dr. E. Adam	Institute of Fine Arts, New York	PhD	"Jacopo Ligozzi ' <i>Come Forestiero</i> ' and the Notion of Foreignness in his Art"	5/10-27/11	8
Mw. Dr. L. Costiner	University of Oxford	PhD	"Vernacular Narratives of the <i>Life of the Virgin and of Christ</i> and the Characteristics of Popular Devotion in Early-Renaissance Italy"	11/11-23/12	6
Dr. C. Corsato	Fondazione Centro Studi Tiziano e Cadore, Verona	PhD	"La <i>Maddalena penitente</i> di Tiziano alla Galleria Palatina di Palazzo Pitti: committenza, collezionismo e materialità"	11/11-13/12	5

Bijlage 5 Samenwerking

Instellingen (niet NWIB), overheden en bedrijven waarmee het Instituut in het verslagjaar heeft samengewerkt.

Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam

Teylers Museum, Haarlem

Utrecht Summerschool

Universiteitsbibliotheek Utrecht

Rijksdienst voor Kunsthistorische Documentatie, Den Haag

TU Delft

Open Universiteit Nederland

University of Edinburgh

Museo Thyssen Bornemisza, Madrid

Università di Messina

Università Bocconi, Milaan

European League of Institutes of Art (ELIA)

International Studies Institute, Florence

Opificio delle Pietre Dure, Florence

Rubenianum, Antwerpen

Bijlage 6 Overzicht personeel

Functie	Titel / naam	FTE
directeur	Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein	1,0
onderzoeker/hoofdbibliothecaris	Prof. Dr. G.J.J. van der Sman	1,0
secretaresse	T.G. Vermeijden	1,0
bibliothecalesse	Dott.ssa I. Masi	0,5

Bijlage 7 Financiële verantwoording

	<i>Begroting verslagjaar</i>	<i>Realisatie verslagjaar</i>	<i>Realisatie verslagjaar -1 (2014)</i>
BATEN/INKOMSTEN	€	€	€
Bijdragen			
Penvoerder (Universiteit Utrecht)	497	499	500
Deelnemende instellingen	137	148	138
Universiteit van Amsterdam		24.975	
Rijksuniversiteit Groningen		24.975	
Universiteit Leiden		24.975	
Universiteit Utrecht			
Radboud Universiteit Nijmegen		24.975	
Vrije Universiteit Amsterdam		24.975	
Overige instellingen			
Buitengewone baten			
Eigen inkomsten	70	32	49
onderwijs			
onderzoek	10		
cultuur en maatschappelijke activiteiten			
gastenverblijven	28	22	
overig	2	1	
sponsors	30	9	
rente			
Totaal baten	704	679	687

	Begroting verslagjaar	Realisatie verslagjaar	Realisatie verslagjaar -1 (2014)
LASTEN/UITGAVEN	€	€	€
Personele lasten			
personeel (formatief)	250	265	
personeel (lokaal)	50	48	
Totaal personele lasten	300	313	301
Materiële lasten			
Incidentele inhuur derden*			
Huisvestingskosten	175	175	179
afschrijvingen			
huur			
schoonmaak & onderhoud	28	36	
energie	24	19	
Bibliotheek	36	45	
Bureaunkosten			
communicatiekosten	5	6	
reiskosten	20	16	
kantoorbenodigdheden	4	5	
overig	6	7	
Afschrijvingen			
Subsidies			
Lidmaatschappen			
Activiteitgebonden kosten	94	41	
onderwijs			
onderzoek			
culturele en maatschappelijke activiteiten			
studenten en bursalen			
Totaal materiële lasten	225	180	173
Totaal lasten	700	668	652
SALDO	4	11	35

* Incidentele inhuur specifieke expertise (juridisch, financieel, e.d.)

Bijlage 8 Wetenschappelijke Adviesraad

Naam en titel	Instelling	Vakgebied	Aantreden	Aftreden*	Termijn
Dr. J. Goudeau	RU	Kunstgeschiedenis van de Nieuwere Tijd	2016	2020	1
Dr. A.R. de Koomen	UVA	Zuid-Europese Beeldende Kunst van de Vroege Moderne Tijd	2013	2016	2
Dr. J.P. Keizer	RUG	Geschiedenis van de Italiaanse Kunst en Cultuur 1500-1700	2016	2020	1
Dr. I.R. Vermeulen	VU	Kunstgeschiedenis van de vroegmoderne tijd	2015	2019	1
Dr. E. Grasman	LEI	Oude Beeldende Kunst	2013	2017	2
Prof. Dr. K.A. Ottenheym	UU	Geschiedenis van de Bouwkunst	2013	2017	2
Dr. D. Bull	Rijksmuseum Amsterdam	Italiaanse, Spaanse en Engelse schilderkunst 17e en 18e eeuw	2014	2017	1
Dr. M.Th. van Thoor	TUD	Design & History (Architectuur)	2013	2017	2
Prof. Dr. M. Schwegman	UU/NIOD	Geschiedenis	2013	2016	2
S. van Dijk MA	Rijksmuseum Amsterdam	Junior conservator Textiel	2014	2017	1
Drs. C.F.M. de Bok	UU				

* Termijn = 4 jaar
 Eenmalige verlenging
 mogelijk